Barnebøker for Norge

barneboker.no

باڵندەی هەنگوین پێشاندەر / Honningguidens hevn

Skrevet av: Zulu folktale
Illustret av: Wiehan de Jager
Oversatt av: Agri Afshin (ckb), Espen Stranger-Johannessen (nb)

Denne fortellingen kommer fra African Storybook (africanstorybook.org) og er videreformidlet av Barnebøker for Norge (barneboker.no), som tilbyr barnebøker på mange språk som snakkes i Norge.

Dette verket er lisensiert under en Creative Commons
Navngivelse 3.0 Internasjonal Lisens.
https://creativecommons.org/licenses/by/3.0/deed.no

باڵندەی هەنگوین پێشاندەر

Honningguidens hevn

Zulu folktale
Wiehan de Jager
Agri Afshin
kurdisk (sorani) / bokmål
nivå 4

(uten bilder)

ئەم چیرۆکە باس لە نگیدە، باڵندەیەك دەکات کە شوێنی مێش هەنگوینەکان پێ دەزانێ و هەروەها باس لە پیاویکی چاوچنۆك دەکات بە ناوی گینگیلە. جارێکیان کە گینگیلە چووبووە دەرەوە بۆ ڕاو کردن، گوێی لە دەنگی نیگیدە بوو. گینگیلە ئاوی لە زاری دەتکا کاتێ بیری لە هەنگوین دەکردەوە. ئەو ڕاوەستا و بە سرنجەوە گوێی ڕاگرت و ئەوەندە گەڕا تا ئاخرەکەی نگیدەی دۆزییەوە کە لە سەر دارێک بوو. جیك – جیك- جیك- گەڵاکان بەهۆی جولەی باڵندەکەوە دەلەرینەوە، کاتێك لەسەر ئەم درەخت بۆ سەر ئەو درەخت دەفڕی. ئەو هەر جیك- جیك- جیکی دەکرد و هەموو جارێك ڕادەوەستا بۆ ئەوەی دڵنیا بێتەوە کە گینگیلە بە دوایدا دێت.

• • •

Dette er historien om Ngede, honningguiden, og en grådig ung mann ved navn Gingile. En dag mens Gingile var ute på jakt, kalte Ngede på ham. Gingile fikk vann i munnen ved tanken på honning. Han stoppet og lyttet oppmerksomt, og lette til han så fuglen i grenene over hodet sitt. “Tsjitikk, tsjitikk, tsjitikk”, kvitret den lille fuglen idet den fløy til det neste treet, og det neste. “Tsjitikk, tsjitikk, tsjitikk”, kallet han, og stoppet innimellom for å forsikre seg om at Gingile fulgte etter.

دوای نیو کاتژمێر، ئەوان گەیشتنە لای درەختێکی هەنجیری کێوی. نیگیدە زۆر سەرشێتانە لەسەر لقی درەختەکان دەفڕی. دواتر لە سەر لقی درەختێك گیرسایەوە و سەری بۆ لای گینگیلە سوڕاند و وەك ئەوەی پێی بڵێ: “ئەوەتا! ئێستا وەرە ئێرە! بۆچی ئەوەندە چاوەڕێ دەکەی؟” گینگیلە هیچ مێشهەنگوینێکی لە خوارەوەی درەختەکە نەبینی، بەڵام باوەڕی بە نیگیدە کردبوو.

. . .

Etter en halvtime nådde de et stort vilt fikentre. Ngede hoppet rundt som en gal blant grenene. Han slo seg ned på en gren og strakk hodet mot Gingile som om han sa: “Her er det! Kom nå! Hvorfor bruker du så lang tid?” Gingile kunne ikke se noen bier fra under treet, men han stolte på Ngede.

لەبەر ئەوە، گینگیلە نێزەکەی لە خوارەوەی درەختەکە داناو هەندێ چیلکەی وشکی کۆ کردەوە و ئاگرێکی بچووکی کردەوە. کاتێ ئاگرەکە خۆش بوو، دارێکی وشکی خستە ناو ئاگرەکە. ئەو دارە بەوە ناسراو بوو کە دووکەڵ زۆر دەکات. ئەو سەرێکی دارەکەی بە ددانی گرت و سەرەکەی دیکەشی کە ئاگری گرتبوو، دووکەڵی لێ هەڵدەستا. لە هەمان کاتدا وەسەر درەختەکە دەکەوت.

• • •

Så Gingile la spydet sitt ned under treet og samlet noen tørre kvister og tente et lite bål. Da ilden brant godt, stakk han en lang, tørr kjepp inn i hjertet av bålet. Denne veden var kjent for å lage mye røyk mens den brant. Han begynte å klatre mens han holdt den kjølige enden av kjeppen mellom tennene.

و لەبەر ئەوە، لەو کاتەوەی منداڵەکانی گینگیلە چیرۆکی نیگیدەیان بیستووە،
زۆر ڕێز لەو باڵندەیە دەگرن. هەر کاتێ هەنگوین هەڵ دەگرنەوە، هەوڵ دەدەن
زۆرترین بەشی شانە هەنگوینەکە بدەن بە باڵندەی هەنگوین پێشاندەر.

• • •

Og på den måten, når barna til Gingile hører fortellingen om Ngede, respekterer de den lille fuglen. Hver gang de sanker honning sørger de for å gi den største delen av vokskaka til honningguiden!

زۆر زوو دەنگی ویزەویزی مێشهەنگوینەکانی بیست. ئەوان لە ناو قوڵایی
درەختەکە خەریکی هاتوچۆ بوون. کاتێ گینگیلە گەیشتە سەر شانە
هەنگوینەکە، بە دارەکەی دەستی کە سەرێکی دەسووتا، شانەی
مێشهەنگوینەکانی وروژاند. مێشەکان کە زۆر تووڕە و لاسار بوون، زۆر بە
خێرایی لە کونەکە دەرپەڕینە دەرەوە. ئەوان لەبەر بۆنی دووکەڵەکە ڕایان
دەکرد، بەڵام بەر لە ڕۆیشتنیان چەندین جار چزەیان لە گینگیلە هەستاند!

• • •

Snart kunne han høre summingen til de travle biene. De kom inn og ut av et hulrom i trestammen – bolet deres. Da Gingile nådde bolet, dyttet han den rykende enden inn i hulrommet. Biene for ut, sinte og klare til angrep. De fløy bort siden de ikke likte røyken – men ikke før de hadde gitt Gingile noen smertefulle stikk!

کاتێ کە مێشهەنگوینەکان چوونە دەرەوە، گینگیلە دەستی درێژ کردە ناو کونی مێشهەنگوینەکان. ئەو شانەیەکی گەورەی هەنگوین کە شیلەی لێ دەتکاو پڕ بوو لە مێشهەنگوینی بچووك، هێنایە دەرێ. ئەو زۆر بە ئەسپایی شانەکەی خستە ناو توورەکەکەی سەر شانی. دواتر لە درەختەکە هاتە خوارەوە.

• • •

Da biene var ute, stakk Gingile hånden sin inn i bolet. Han tok ut håndfuller med tunge vokskaker som dryppet av deilig honning og var fulle av feite, hvite larver. Han la vokskakene forsiktig i veska han bar på skulderen og begynte å klatre ned fra treet.

بەر لەوەی پڵینگەکە زیان بە گینگیلە بگەیەنێ، ئەو بە خێرای ڕای کرد و لە سەر درەختەکە هاتە خوارەوە. لەبەر ئەوەی زۆر شڵەژا بوو، دارەکەشی بزر کرد. لە کاتی هاتنە خوارەوەی لە سەر درەختەکە، زۆر خراپ کەوتە سەر زەویەکە و گووزەکی پێی لە جێ چوو. بەڵام بە هەموو توانایەوە بە شەلە شەل بۆی دەرچوو. لە بەختی باشی ئەو، پڵینگەکە زۆر خەواڵو بوو، بۆیە شوێنی نەکەوت. نیگیدە، باڵندەی هەنگوین پیشاندەر، تۆڵەی خۆی کردەوە. و گینگیلەش وانەیەکی چاکی وەرگرت.

• • •

Før Leopard kunne svinge labben etter Gingile, skyndte han seg ned fra treet. I hastverket bommet han på en gren og landet med et høyt brak på bakken og forstuet ankelen. Han hinket videre så fort han kunne. Heldigvis for ham var Leopard fortsatt for søvnig til å jage ham. Ngede, honningguiden, hadde fått sin hevn. Og Gingile hadde fått seg en lærepenge.

گینگیلە بەسەر کەوت، پێی سەیر بوو کە بۆچی هیچ دەنگی وزە وزی مێشەکان نایەت. لەبەر خۆیەوە بیری دەکردەوە، “لەوانەیە شانە هەنگوینەکە لە ناو قوڵایی قەدی درەختەکەدا بێت.” ئەو بەسەر کەوت بۆ سەر لقێکی دیکە، بەڵام لە جیاتی شانەی مێشهەنگ، دەموچاوی پڵینگێکی بینی! پڵینگەکە زۆر تووڕە بوو کە ئاوا خراپ لە خەو هەستابوو. چاوەکانی زەق کردەوە و زاری ئاوەڵە کرد و ددانە تیژەکانی دەرکەوتن.

. . .

Gingile klatret, men lurte på hvorfor han ikke hørte den sedvanlige summingen. “Kanskje bolet er dypt inne i treet”, tenkte han for seg selv. Han dro seg opp etter en annen gren. Men i stedet for bolet, stirret han inn i øynene til en leopard! Leopard var veldig sint fordi søvnen hennes ble så brått avbrutt. Hun knep igjen øynene og åpnet munnen for å vise de veldig lange og skarpe tennene sine.

نیگیدە زۆر بە تامەزرۆییەوە سەیری کارەکانی گینگیلەی دەکرد. ئەو چاوەڕێی ئەوەی دەکرد کە گینگیلە بێتە خوارەوە و کەمێك هەنگوینی وەکوو پاداشت بداتێ. نیگیدە بەخێرایی لەم لق بۆ ئەو لق دەفڕی، و وردە وردە لەسەر عەرزەکە نیشتەوە. گینگیلە لە درەختەکە هاتە خوارێ. نیگیدە لەسەر بەردێکی گەورە چاوەڕێی پاداشتەکەی دەکرد.

. . .

Ngede så ivrig på alt Gingile gjorde. Han ventet på at han skulle legge igjen en tjukk vokskake som en takkegave til honningguiden. Ngede svinset fra gren til gren, nærmere og nærmere bakken. Til slutt nådde Gingile foten av treet. Ngede satt på en stein nær gutten og ventet på belønningen sin.

بەڵام گینگیلە ئاگرەکەی کووژاندەوە، نێزەکەی هەڵگرت و بەرەو ماڵ ڕۆیشتەوە و هیچ گوێی بە نگیدە نەدا. نیگیدە بە تووڕەییەوە گوتی: “ڤیکتور ڤیکتورا!” گینگیلە ڕاوەستا و چاوی لە باڵندەکە دەکرد و پێدەکەنی: “تۆ کەمێك هەنگوینت دەوێ هاوڕێی من؟ ئەرێ! بەڵام من بۆ خۆم هەموو کارەکانم کردووە. مێشهەنگوینەکان ئەو هەمووەیان پێوە داوم. بۆ دەبێ ئەم هەنگوینە بەتامە لەگەڵ تۆدا بەش بکەم؟” دواتر بەردەوام بوو لە ڕۆیشتن. نیگیدە زۆر تووڕە بوو! ئەمە هەڵسوکەوتێکی باش نەبوو کە لەگەڵ نیگیدە کردی! بەڵام گینگیلە دەبێ سزای ئەم کارەی وەربگرێ.

. . .

Men Gingile slukket bålet, plukket opp spydet, begynte å gå hjem og overså fuglen. Ngede ropte sint: “SEI-er, SEI-er!” Gingile stoppet og stirret på den lille fuglen og lo høyt. “Du vil ha litt honning, du, lille venn? Ha! Men jeg gjorde alt arbeidet og fikk alle stikkene. Hvorfor skulle jeg dele noe av denne deilige honningen med deg?” Ngede var rasende! Dette var da ingen måte å behandle ham på! Men han skulle få sin hevn.

چەند حەوتوو دواتر، ڕۆژێکیان، دووبارە گینگیلە گوێی لە دەنگی نیگیدە بووەوە. ئەو هەنگوینە بەتامەکەی بەبیر هاتەوە و جارێکی دیکە بە خۆشحاڵییەوە شوێن باڵندەکە کەوت. نیگیدە بە درێژایی دارستانەکە ڕێگەی بە گینگیلە نیشان دەدا، تا ئەوەی لە کۆتاییدا لەسەر چڵی درەختێکی گەورە نیشتەوە. گینگیلە بیری کردەوە، “ئەهها!”، “شانە هەنگوینەکە دەبێ لێرە بێ.” ئەو بە خێرایی ئاگرێکی کردەوە و سەر کەوتە سەر درەختەکە، و دارێکیشی بە ددانی گرتبوو. نیگیدەش لەسەر لقی درەختەکە هەڵ نیشتبوو و سەیری دەکرد.

. . .

En dag flere uker senere hørte Gingile igjen kallet fra Ngede. Han husket den deilige honningen og fulgte ivrig etter fuglen nok en gang. Etter at den hadde ledet Gingile langs skogkanten, stoppet den for å hvile i et stort akasietre. “Å”, tenkte Gingile. “Bolet må være i dette treet.” Han tente raskt det lille bålet sitt og begynte å klatre med den rykende grenen mellom tennene. Ngede satt og ventet.